

έχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκοτῶν ἀγαθὰ, νὰ ἀγοράζουν καὶ νὰ πωλοῦν προϊόντα, νὰ δανείζουν καὶ νὰ δανεῖζονται χρήματα, νὰ ἐμφανίζονται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Διὰ τῶν νομοθετικῶν αὐτῶν διατάξεων προσδιορίζονται ἐπίσης ἡ νομικὴ φύσις τῶν συνεταιρισμῶν. αἱ ἐπιδιώξεις τῶν, ὁ τρόπος ἐγγραφῆς τῶν μελῶν, ὁ ἐλεγχος τῶν ἐργασιῶν, ἡ κατανομή τῶν πλεονασμάτων καὶ τῶν ζημιῶν καὶ γενικῶς ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν. Προβλέπεται ὁ τρόπος καταρτίσεως τοῦ καταστατικοῦ ἐκάστου συνεταιρισμοῦ καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνεταιρισμῶν ἡ ἐπίσημος ἐπικύρωσις τοῦ καταστατικοῦ. Κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον τὰ καταστατικά τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον Γεωργίας, τῶν ἀλιευτικῶν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον Βιομηχανίας καὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον Ἑργασίας.

Ἡ βοήθεια τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῶν συνεταιρισμῶν ἐκδηλοῦται διὰ ποικίλων ἄλλων τρόπων: προβλέπει εἰδικὸν φορολογικὸν καθεστῶς, δανεῖζει εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς χρήματα ὑπὸ εὐνοϊκῶν ὁρῶν, τοὺς ἐπιφορτίζει μετὰ τὴν συγκέντρωσιν διὰ λογαριασμῶν τοῦ Κράτους ὀρισμένων γεωργικῶν προϊόντων (σίτου, σουλτανίνας κ.λ.π.) καὶ ἐπιδίδωκει δι' αὐτῶν τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῶν φθαρτῶν προϊόντων: φρούτων καὶ λαχανικῶν.

Ἡ θέσις τοῦ Κράτους ἐναντι τῶν συνεταιρισμῶν καὶ οἱ τομεῖς δράσεώς τῶν ποικίλλουν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν. Εἰς τὰς χώρας μετὰ οἰκονομίαν ὑπὸ ἀνάπτυξιν δεσπόζουσιν οἱ γεωργικοί, οἱ ἀλιευτικοὶ καὶ οἱ βιοτεχνικοὶ συνεταιρισμοί. Δὲν κατέχουν μόνον σημαντικὴν θέσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῶν, ἀλλὰ ἀντιπροσώπευον ἐπίσης ἕνα ἀποφασιστικὸν παράγοντα τεχνικῆς προόδου καὶ κοινωνικῆς ἐξελίξεως. Εἰς τὰς χώρας αὐτὰς ἡ ἀνάπτυξις τῶν συνεταιρισμῶν βοηθεῖται ἀπὸ κρατικὰς ὑπηρεσίας αἱ ὁποῖαι συχνὰ συνεργάζονται πρὸς τοῦτο μετὰ δημοτικῶν ἐργασιῶν, ὅπως εἰναι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑργασίας, ἡ Διεθνὴς Συνεταιριστικὴ Ἐνῶσις, ἡ Ὀργάνωσις τῶν Ἡνωμένων Ἑθνῶν διὰ τὴν τροφήν καὶ τὴν γεωργίαν (F.A.O.), ἡ Ὀργάνωσις τῶν Ἡνωμένων Ἑθνῶν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν μόρφωσιν (U.N.E.S.C.O.). Πολὺ συχνὰ εἰς τὰς χώρας τῆς κατηγορίας αὐτῆς τὸ Κράτος ἀναθέτει εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς ἐργασίας πρωταρχικῆς σημασίας.

Εἰς τὰς δυτικὰς χώρας γίνεται διάκρι-

σις δύο κατηγοριῶν συνεταιριστικῆς δράσεως: Ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὰς σκανδιναβικὰς χώρας, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γερμανίαν, τὸ Βέλγιον, τὴν Ὀλλανδίαν ὅπου οἱ συνεταιρισμοὶ καὶ ἰδιαίτερος οἱ καταναλωτικοί, οἱ γεωργικοὶ καὶ οἱ πιστωτικοί, ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν μίαν ἀνεξάρτητον πρὸς τὸ Κράτος πατροπαράδοτον μορφήν ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας τῶν καὶ τῆς κοινωνικῆς τῶν προόδου. Τὸ ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῶν εἶναι ὁ ἄγων κατὰ τῶν ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων μονοπωλίων, ἡ διατήρησις τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἡ ἐπιδίωξις ὕψηλης παραγωγικότητος διὰ τῆς δημιουργίας συγκεντρωμένης μορφῆς συνεταιριστικῶν ὀργανισμῶν. Ἡ δευτέρα κατηγορία περιλαμβάνει τὰς χώρας τῆς Μεσογείου Ἑυρώπης, τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας (εἰς τὸν γεωργικὸν τομεῖν). Ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις τῶν χωρῶν αὐτῶν εἶναι ἐπίσης ἀνεξάρτητος, ἀλλὰ ρυθμίζεται καὶ ἐλέγχεται ἀπὸ τὸ Κράτος τοῦ ὁποίου ἡ ὑποστήριξις εἰς τινὰς περιπτώσεις (γεωργικοὶ συνεταιρισμοί) εἶναι ἐξαιρετικὰ σημαντικῆ.

Εἰς τὰς χώρας τῆς κολλεκτιβιστικῆς καὶ σχεδιασμένης οἰκονομίας τὰ χαρακτηριστικά καὶ αἱ συνθήκαι τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανισμῶν εἶναι τελείως διάφοροι. Τὸ συνεταιριστικὸν σύστημα ἐξαρτᾶται ἄμεσως ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἐνσωματοῦται εἰς τὸ γενικὸν σχέδιον τῶν ὁποίων ὀρίζει τὰς ἐπιδιώξεις τῶν, τὸν τρόπον λειτουργίας του καὶ τὰ ὅρια τῆς δραστηριότητός του. Λόγω τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῶν, ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις τῆς κολλεκτιβιστικῆς αὐτῆς μορφῆς ἐμφανίζεται περισσότερον ἐκτεταμένη ἀλλὰ καὶ περισσότερον πρόσκαιρος, δυνάμεν νὰ καταργηθῇ δι' ἄλλης κρατικῆς ἐπεμβάσεως.

Συνεταιριστικαὶ ἀρχαί: Ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν, μολοντὶ διαμορφοῦται ἐλευθέρως, βάσει τῶν νομοθετικῶν διατάξεων, εἰς τὸ καταστατικὸν ἐκάστου συνεταιρισμοῦ, ὀφείλει ἐν τούτοις νὰ ἀκολουθῇ ὀρισμένους κανόνες οἱ ὁποῖοι ἐσφυρηλήθησαν ἐν τῇ πράξει ἐπὶ ἑκατὸν καὶ πλέον ἐτῶ ἀπὸ τοὺς συνεταιρισμοὺς ὁλῶν τῶν χωρῶν καὶ οἱ ὁποῖοι εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν συνεταιριστικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν συγκρίσει μετὰ τῆς ἄλλης φύσεως ἐπιχειρήσεων. Αἱ κυριώτεραι τῶν ἀρχῶν αὐτῶν εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

1. Ἡ συμμετοχὴ εἰς ἕνα συνεταιρισμὸν πρέπει νὰ εἶναι ἐλευθέρη διὰ πάντα δυνάμενον νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς λειτουργ-